

toda ne za dolgo. Tekom dopoldneva je bolnica strašno slabela, in mrzlica jo je grozno napadala.

Ko sta se popoldne pripeljali do Briksena, se je okrepil duh ubožice, in s poslednjim svetlikanjem svojega razuma je vprašala:

„To je Briksen“, mamica? Usodni Briksen, kjer je žil naš Havliček¹⁾ v trdem prognanstvu, ginjevajoč od domotožja? Čitala sem, čitala zgodovino trpljenja neustrašljivega boritelja naših pravic, naše svobode“.

In nadaljevala je vzlic pogovarjanju in tolaženju ter bledla v zadnjih dihlih, z navdušenjem drugih, nadzemeljskih bitij: „Veš, kaj je pravil on, kaj je zahteval od nas? Čuj“!

Zagonetna moč, ki stavi v poslednjih trenutkih s čudovito natančnostjo človeka pred oči dogodke, besede in misli, ki leta in leta počiva v naši duši, — ta moč se je pojavila tu s svojo silo.

Blažena je klicala z močnim glasom: „Narod moj! Pozabi na dvoje stoletij sramotnega poniženja! Izbriši iz spomina svojega one nesrečne čase, ki ti samopzavest teže kakor skala! Zavrzi preveliko skromnost, ki se ne spodobi sinovom Tabrovcev! Pozabi že na to, kar si bil po bitki na Beli gori, ali spominjaj se starih časov, v katerih se je svetila slava tvojega imena, ko so drugi iskali tvoje prijateljstvo in so se mogočni bali tvojega sovraštva. Poišči v zgodovini svoji one velike liste, na katerih so zapisi slavnih čini očetov tvojih; s temi krepčaj svoje misli, s temi posvečuj svojega duha, s temi pripravljaj sebe za velike čine“!

Po teh besedah je bolnica padla z zmedenim pogledom materi v naročje in zavpila: „Mrazi me. Vzemi me, okleni me v objetju! Ogrej me“!

Utihnila je, utešila se je. Naenkrat se je stresla v velikem strahu, stokajoč: „Kje si, mamica moja, jaz te ne vidim“!

Nesrečna mati, kateri so v kljubu nadčloveškemu premagovanju kapljale solze po licih, se je sklonila k hčeri, pritislila svoj obraz na njenega. Blažena je zašepeta: „Zakaj jočeš, mamica? Saj se peljeva domov, domov“!

Zaspala je za nekaj ur. Pozno zvečer se je prebudila. Oglledajoč preplašena v nočno praznoto je vskriknila. Roka njena je iskala zaman opore, obrane. Krčevito se držeč matere, pritislila se je k nji s poslednjimi močmi. Za hip se ji je vrnila zavest. Upi-
rajoč z neizrekljivo žalostjo oči v mater jo je poljubila z mrzlimi ustmi. In ko je zadnje svoje besede izdahnila: „Uboga moja mamica“! padla je nezavestna v naročje svoji roditeljici. Nastala je agonija.

Ko se je bližala gospa Božkova Solnogradu, imela je v naročju — mrtvo, katero je poljubljala obupno tožeč.

¹⁾ Havliček je bil slavni češki pisatelj in novinar. Njegovi spisi izhajajo baš sedaj v sešitni izdaji.

Vlak je prišel. Vsa boleost duše, vsa žalost srca sta morali izginiti pred — dolžnostjo. Nesrečna gospa, kateri je dajala materinska ljubezen neizrekljivo moč, je premišljala, kako bi izpolnila poslednjo željo svoje hčere in svoje lastno vroče hrepenenje. Domov, domov je hotela pripeljati svojo miljenko, v rodni zemlji je želela pokopati svoje dete.

Kaj početi? Če se zve, da je mrlič v vlaku, mora ga oddati pokopališču najbližnje postaje, ako nima denarja, da bi plačala velike stroške, katere zahteva prevažanje mrtvega.

Možgani njeni so grozno delali. Skrivala bode, kar se je zgodilo. Ali v Solnogradu se presedajo. Vse bo izdano, če bi morala istopiti iz voza.

Vsak je obstal.

Na iskreno prošnjo gospe Božkove je prišel do kupeja načelnik postaje, da bi čul njeno prošnjo. Malo je premišljal. Uradna dolžnost se je bojevala s sočutjem. In ganjen, premagan od prošnja uboge žene je poskrbel za to, da bi se natihoma pripel železnični voz drugemu vlaku, ki se pelje naravnost v Prago.

— **Osebne vesti.** Predsednik okrožnega sodišča v Novem mestu gospod Josip Gerdešič je imenovan dvornim svetnikom. — Rudniški pristav v Celju gosp. V. Strgar je imenovan rudniškim komisarjem. — Absolvirani pravnik gosp. Josip Ciril Oblak je imenovan pravnim praktikantom pri ljubljanskem sodišču.

— **Promocija.** Apr. suplent na I. državni gimnaziji v Ljubljani in posestnik v Lescah, gosp. Matko Potočnik, je bil dne 13. t. m. promoviran doktorjem modroslovja na dunajski univerzi. Čestitamo!

— **Potrjen zakon.** Cesar je sankcioniral od deželnega zbora kranjskega sklenjeni zakon glede najetja deželnega posojila v znesku 4 milijonov kron v svrhu dotacije novega deželnega zaklada za javne namene in povzdigo kmetijstva na Kranjskem.

— **Volitev v trgovsko in obrtno zbornico Kranjsko.** Predsednikom volilne komisije za volitev v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico je imenovan dvorni svetnik dr. pl. Rülting.

— **Trgovci in obrtniki** se opozarjajo na pravočasno precimentiranje tehtnic, utežev in mer, sicer zapadejo ostri kazni.

— **Mala statistika.** V letu 1901 je bilo v ljubljanskem mestu — t. j. pri mestnem magistratu — izdanih 283 potnih pravic, in sicer 124 potnih listov in 159 potnih pravic; potem 436 delavskih knjižic in 19 potnih izkaznic.

— **Število ljubljanskih društev.** Ljubljana je štela v preteklem letu 167 društev.

— **Število umrlih v preteklem letu.** Leta 1901 umrlo je v Ljubljani vsega skup — z mrtvorojenimi vred — 1275 oseb.

— **Promet na dolenskih železnicah.** V preteklem mesecu je bil osebni promet slabejši od onega v mesecu novembru, tovorni pa močnejši. — Na vrhniški in kamniški železnici pa je tovorni promet zastal, osebni pa neznatno narastel.

— **Novi deželni dvorec na razglednicah.** Izišle so razglednice z novim deželnim dvorcem, kakoršen bo po dovršeni zgradbi. Dobi se jih pri vseh založnikih papirja.

— **»Matici Hrvatski«** za leto 1901 še mnogi dose-danji člani niso plačali letnine. Ljubljansko poverjenišvo jih najuljudneje prosi, da blagovole to takoj storiti.

— **Ljubljančan — chilski častnik** Naš zvesti poročevalec iz južne Afrike, katerega so bili Angleži siloma poslali v Evropo, gosp. Egon Mosche, je vstopil kot častnik v chilsko armado. Gospod Mosche je bil svoj čas avstrijski topničarski častnik.

— **Odvetnikov na Kranjskem** je vseh skupaj 34, in sicer jih je v Ljubljani 20, v Kranju in v Kočevju po 2, v Novem mestu 3 in po 1 v Litiji, v Postojni, v Radovljici in v Krškem.

— **Zverinjaki na Kranjskem.** Preteklo leto je bilo na Kranjskem šest zverinjakov s 105 glavami divjačine. Dva izmed teh sta lastnina kneza Windischgraetza, namreč v Planskem gozdu in na Wagensbergu. V zverinjakah je bilo največ jelenov in srn.

— **Z doma ušel** je trgovski učenec Ivan Kont iz Mosta na Češkem. V Ljubljani ga je prijela policija in o tem obvestila stariše. Deček je ušel, ker je imel slabo spri-devalo. Oče ga je odpeljal domov.

— **Beogradsko pevačko društvo** praznovalo bode letos svojo 50letnico. To društvo je koncertiralo že v Moskvi, v Petrogradu, v Kijevu, v Novgorodu, v Sofiji (pred knezom), v Carigradu (pred sultanom), v Draždanih, v Lipskem, v Berlinu, (kjer sta tudi cesar in cesarica prišla na koncert) letos pa hoče koncertovati v Zagrebu, v Ljubljani (24. febru- varja) in v Trstu. Arangement koncerta v Ljubljani je pre- vzela „Glasbena Matica“.

— **Kartelirani kovači.** Ljubljanski kovači so sklenili med seboj kartel ter ceno za kovanje zvišali prav znatno. Po tem kartelu ne sme noben kovač kovati izpod 35 kr. Kdor prelomi kartel, zapade globi, prvič 25 kron, drugič 50 kron itd. To zvišanje cen za kovanje je zlasti mej izvoščeki pov- zročilo veliko nevoljo, kar je sicer umevno, kajti kdor ima kaj več konj, mora za kovanje plačati prav lepe svote na leto. Ker je električna železnica vzela izvoščekom mnogo zaslužka, saj družih voženj ni dosti, zadene to zvišanje cen za kovanje izvoščeki prav občutno. Kakor čujemo, namerava zadruga izvoščekov napraviti svojo zadržno kovačnico, ako kovači ne bodo hoteli kovati po stari ceni.

— **Zanimiv proces** se je zvršil te dni. Dežela šta- jerska je tožila lastnika škalskih rudnikov pl. Lappa. Pri ti priliki se je izkazalo, kako nečuvne razmere vladajo na želez- nici Celje-Velenje. Nič ne označuje razmer bolje, kakor dejstvo, da je prevažanje blaga z vozovi znatno cenejše, kakor preva- žanje z železnico. Lapp je rečeni proces izgubil in je bil obsojen, plačati v 14 dneh 324.221 K 80 vin. sodne stroške.

— **Ormoška volitev.** Kakor se čuje, se ormoški Slo- venci letošnjih občinskih volitev niti ne bodo udeležili; to bi bil zopet nov naroden škandal, katerega moramo zapisati v slovensko kroniko.

— **Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri** se je te dni ustanovilo v Pazinu. Predsednikom je bil izvoljen poslanec Spinčič, za podpredsednika pa deželna po- slanec dr. Stanger in Andrijič. Novo društvo odvzame poli- tičnemu društvu „Edinost“ v Trstu del njegovih poslov, ostane pa ž njim v soglasju.

— **Kdo postane deželni poglavar v Istri?** Samo ob sebi se razume, da bo deželni glavar vzet iz večine de- želnega zbora, da bo torej Italijan. Misliti bi tudi bilo, da ne bo izbran nihče drugi, kakor dosedanji deželni glavar dr. Cam- pitelli, a popolnoma gotovo to še ni, nego je tudi puljski župan dr. Rizzi v kombinaciji. „Naša Sloga“ poroča, da sta

bila te dni pri namestniku v Trstu puljski okrajni glavar pl. Scander in puljski župan dr. Rizzi, in da so se vršili tam dogovori glede pogojev, pod katerimi hoče vlada dr. Rizzija imenovati deželnim glavarjem.

— **Umrli.** Minolo soboto so v Ljubljani umrli gospod Josip Kušar predsednik trgovske in obrtne zbornice ter de- želni poslanec v starosti 64 let, gosp. Josip Nolli, odgo- vorni urednik „Slovenskega Naroda“ in operni pevec v sta- rosti 60 let, ter gospa Amalija Hrenova.

— **Lasje so se užgali** neki gospodični v Ljubljani, ko se je česala. Ravnala je z gorečim špiritom tako nerodno, da je vnel lase, ki so jej zgoreli. Gospodičina je na glavi in po obrazu hudo opečena in se je bati, da ne oslepi.

— **Ustrelil se je** v Divači orožniški postajevodja gosp. Valentin Žnidaršič; bržčas se mu je zmešalo.

— **Ogenj.** V kuhinji Neže Čarmanove, gostilničarke v Ljubljani, je nastal ogenj. Ko je šla gostilničarka na trg, je pustila doma pri otrocih za varuhinjo 12letno M. Pexovo. Deklica je iskala neko reč v postelji in si pri tem svetila z žveplenkami. Zatosila je ogenj v posteljo, katera se je vnela in začela goreti. Na upitje otrok le prišla v kuhinjo branjevka A. Kataroni in pogasila ogenj.

— **Nezgoda.** V Divači je ponesrečil železniški delavec Franc Weis. Padel mu je na desno nogo zabo- j in mu jo zlomil. Z brzovlakom so ga pripeljali v ljubljansko bolnico.

— **Požar.** Danes teden popoldne zgorele so štiri hiše in nekaj hlevov v Jelšanah na Primorskem. Zahvaliti se je bistriški požarni brambi, katera je iz dve ure oddaljene Bi- strice prihitela revežem na pomoč, da se ni ogenj razširil. Zapalila je baje neka žena iz neprevidnosti; pogorelci so zava- rovani le za male zneske.

— **Uboj.** V hiši znane „šintarice“ Helene Kopišarjeve v Studencu sta se hlapca Fran Šterk in Ivan Karlin sprla in je Karlin Šterku dvakrat nož zabodel v srce, vsled česar je Šterk takoj umrl. Karlin je pobegnil, a orožnik Hojšinek ga je še na izsni cesti zasačil in izročil sodišču.

— **Ljubavna tragedija.** Mej nadporočnikom A. O. in gospodično L. P. nastalo je bilo ljubavno razmerje, ki je trajalo še dalje, ko se je L. P. bila omožila z narednikom H. Skrivaj sta si dopisovala in skrivaj sta se shajala pri ženi nekega železniškega uslužbenca I. P. Razmerje je trajalo dolgo časa, ne da bi bil mož o tem kaj izvedel. V nedeljo, ko je mož igral pri koncertu, odšla je njegova žena z doma in se ni vrnila. Mož in sorodniki so jo iskali povsod, slednjič pa so izvedeli, da je pobegnila z nadporočnikom A. O., s svojim ljubimcem. Peljala se je ž njim v vozu do Zaloga, kjer sta si kupila vozni listek I. razreda do dunajskega Novega mesta in s ponočnim poštnim vlakom odpeljala. Mož in sorodniki so bili vsi izven sebe, ker so izvedeli, da nista ne nadporočnik in ne ona ničesar vzela s seboj, kakor samokres. Oče in sestra L. H. ste se odpeljala za pobeglima zaljublencema in sta na Dunaju dobila njiju sled. Bila sta menda oba v bol- nici, ker sta se poskusila ustreliti, pa se nista dobro zadela. Oče je pripeljal nezvesto ženo njenemu možu, nadporočnik A. O. pa je ostal v dunajski bolnici.

— **Mučen prizor na pokopališču.** Te dni se je dogodil na pokopališču v Toplicah na Češkem mučen prizor. Prinesli so na pokopališče umrlega stotnika Mahla, grobokopi pa niso izkopali stotniku groba.

— **Kongres socijalnih demokratov v Trstu.** Laški socijalni demokrati v Avstriji so imeli te dni v Trstu svoj letni občni zbor. Sklenilo se je stranko nazivati „Socijalistična delavska stranka v Avstriji“ z dostavkom „laško adrijska sekcija“. Sklenilo se je prijeti z organizacijo kmetijskih de-

laveev in ustanoviti delavske zveze za delavce v lukah, Taktika stranke ostane dosedanja.

— **Budimpeštanski občinski svet proti dvoboju.** Občinski svet v Budimpešti je sklenil naprositi vlado, naj se dvoboj zakonskim potom prepove in kaznuje kot uboj ali pa kot poskušen umor.

— **Morski volk.** Z Reke se poroča: V Lukovu Šugarju pri Senju so ujeli morskoga volka, ki je 5 in pol metra dolg in tehta 3000 kg. V njegovem želodcu so našli hlače, v katerih so še bili ostanki človeškega mesa, potem zvonček, kakor ga nosijo na paši krave, in škorenj. Po parobrodu so ga pripeljali v Reko, kjer si ga v ribarskem oddelku lahko vsakdo ogleda. Gotovo zopet časninarska rasa.

— **Roman mladega dekleta.** Med raznimi potovalci, ki so prispeli v Trst na parniku „Urania“, je policijski oficial Krainer našel tudi 17letno krasno deklico Marijo Pöschl s Češkega. Ta deklica je pred časom v Carigradu vstopila v neki orkester, ki je sodeloval nekega večera na nekem koncertu. Po dovršeni predstavi je prišel k deklici neki mladenič, jej izročil listič papirja ter hitro odšel. Na papirju je bilo pisano, da ga je poslal neki bogati turški gospod, ki jej stavi ponudbo, da bi vstopila v njegov harem. Lahkomiselno dekcle je hitro vsprejelo to „krasno“ ponudbo in je šlo k turškemu gospodu. To pa ni bilo po volji voditelju orkestra, ki je bil z deklico napravil pogodbo za dalje časa. Šel je torej k Turku reklamirat ubeglo deklico. — Turški ošabnež pa je muzikanta postavil pred vrata. Radi tega se je vodja orkestra zaklel, da mora deklico dobiti nazaj. Pisal je avstro-ogerskemu poslaniku, sultanu in drugim vplivnim osebam. Iz začetka vse ni nič pomagalo, ali mož ni odjenjal in ni nehal nadlegovati sultana, dokler ni le ta konečno prijel turškega gospoda, da vrne deklico reklamantu. Ko pa je le ta dobil deklico nazaj, in vesel se na zmagi nad turškim veseljakom, je lahkomiselno deklico izročil avstro-ogerskemu poslaniku in ta jo je odposlal v domovino. In tako je deklica prišla v Trst.

— **Madjarski visokošolci proti madjarskim pesnim.** Budimpeštanski dijaki so začeli napadati gostilne, kavarne in dvorane, kjer se prepevajo nemške pesmi, nemški kupleti itd. Več predstav so že razgnali in onemogočili s svojimi izgredi.

— **Konjski hlevi za južno Afriko.** V zagrebških novinah čitamo: V spodnji Vlački ulici na desno grede iz Zagreba so judovske dunajske tvrde zgradile na ogromnem prostoru tvrde Deutsch, pet velikanskih hlevov za konje. V te lesene stavbe gre okoli 2000 konj, ena istih pa je še posebno ločena od drugih, v to se prevažajo bolni konji, katere ondi zdravijo in potem z drugimi prodajajo. V zadnji hlev gre do 150 konj, med tem ko so druge stavbe večje in lahko sprejme vsaka do 300 konj. Navadno se pripelje v te hleve vsak teden po 800 konj in sicer iz Rusije in Galicije, ondi se žival spočije, opita in natančno pregleda po odposlancih angleške vlade, potem pa se po železnici prevažna na Reko in in s parniki v južno Afriko. Za hrano in čistobo teh konj se potroši na dan 2000 kron. Opravila v teh hlevih ima okoli 200 slug in kakih 60 nadzornikov. Konji morajo biti popolnoma zdravi in brez pogrška, drugače niso sprejeti. Postave majhne in močni. Angleška vlada je sama založila denar za napravo teh hlevov in plačuje tudi najemnino za porabljeno zemljišče.

— **Deklica je preprečila nesrečo.** Češki list „Američan“ pripoveduje, da se je v ameriškem mestu Lincolnu vnel požar. Šolske deklice, ki so bile slučajno v prostem času same v šoli brez učiteljice, so jele vpiti ter siliti venkaj. Nevarnost je bila, da se šolarice ponesrečijo v gneči. V tem pa je 13letna Etelka Barker sedla k glasovirju ter začela igrati požarno koračnico. Deklice so se pomirile ter odhajale v redu zadnje pa je iz sobe, z dimom prenapolnjene, šlo pogumno dekletee.

— **Štirinajstleten deček umoril očeta.** V Walde pri Lunka na Ogrskem je 14letni sin kmeta Janeza Matea umoril svojega očeta, ker mu oče ni pustil piti žganja iz steklenice, iz katere je oče pri delu pil. Deček je zagrabil sekuro in ž njo preklal očetu glavo.

— **Senzacijonalna afera v Atenah.** V Atenah so aretovali jednega najodličnejših parlamentarcev, Kartalisa, radi umora in glavnega urednika dnevnika „Naprej“ Kalapotakisa kot njegova sokriva. Kartalis je zapeljal gospodično Nino Kasavakisovo iz odlične rodbine pod pretvezo, da jo bode poročil. Skoro je pa dekcle zapustil in se v Parizu poročil z neko bogato vdovo. Iz Pariza je Kartalis pisal zapuščenemu dekletu, da je njena dota premajhna. Nedavno se je brezvestnež vrnil v Atene, kjer ga je brat zapeljane deklice v kavarni napadel in mu pljunil v obraz. Isto noč so brata gospodične Kasavatisove našli ustreljenega na ulici. Njegov morilec se je sam naznanil policiji. Bil je sluga Kalapotatisov. Policija sumi, da je Kartalis naprosil svojega prijatelja urednika, naj preskrbi, da zgine brat zapeljane deklice s sveta in da je urednik zato svojega slugo najel. Kartalis se sklicuje na imuniteto in noče odgovarjati.

— **Najdražja podoba na svetu** je last angleškega vojvode Marlborough. Slikal jo je l. 1507. slavni Rafael in je vredna sedaj 1 milijon šeststotisoč kron. Slika se zove „Madona blenhajmska“ in predstavlja Marijo z Jezuškom, sedečo na prestolu, na levi stoji sveti Janez Krstnik in na desni sv. Nikolaj barški.

— **Milijonar redovnik.** V samostanu sv. Andreja na gori Athos je umrl ruski milijonar J. Sibirjakow v starosti 40 let. Sibirjakow je dal 30 milijonov rubljev v dobrodelne namene, potem pa je vstopil v samostan. Tudi vseučilišče v Tomsku je njegovo delo.

— **Operna pevka zgorela.** V Antverpi se je nedavno česala pred zrcalom operna pevka de Guerava, ko se ji je vsled iskre, ki je skočila iz peči, vnela jutranja obleka. Gospica je zadobila hude opekline in je še isti dan umrla.

— **Češki glasbenik na angleškem dvoru.** Slavni češki glasbenik Jaroslav Kocian je dobil vabilo, naj bi pri slavnosti o priliki kronanja angleškega kralja na angleškem dvoru sodeloval.

— **Pestro življenje.** Maksim Gorkij, zdaj šele 33leten, je že veliko pretrpel, predno je dosegel sedanje svoje slavno ime. Gorkij je pesnik ruskega proletariata, med temi ljudmi je živel, ker je bil: najprej črevljarski vajenec, potem vrtnar, kuhar na barki, pek, drvar, postrešček, branjevec, železniški čuvaj, in pisar pri advokatu.

— **Mater in sestri je umoril.** Iz Moskve poročajo: Najstarejši sin v Jsmovnikih živečega avstrijskega državljana Rudolfa Kara je ukradel svojemu očetu 500 rubljev, da je mogel kupiti svoji ljubici darov. Sinu je ime Aleksander ter je obiskoval realko. Njegova mati je izvedela za sinovo tatvino in ga je radi tega oštevala. Togotni sin je iz strahu pred očetom zgrabil sekuro in svojo mater ubil. Sestra Marta, 18letno dekcle, je poučevala v sosednji sobi svojo sestrico klavir. Brat je udrl v sobo in posekal tudi njo ter jo smrtno ranil. Čez tri dni je umrla. Ko je oče zvedel za grozno smrt treh svojih dragih, je zblaznel. Da je sin morilec že v ječi, mu niti povedali niso.

— **Napad na škofa v božični noči.** V katedrali v Livornu se je pri polnočni maši v božični noči izvršil napad na škofa Ciania. Nek mož je planil k altarju, zagrabil škofa za obleko in ga skušal pobiti na tla. Duhovščina in nekaj oseb izmed ljudstva priskočilo je škofu na pomoč in posrečilo se je po dolgem boju premagati napadalca. V natlačenopolni cerkvi je mej tem prizorom ljudstvo prestrašeno kričalo, vendar se je skoro posrečilo prepričati ljudi, da ni nobene nevarnosti več. Škof je z občudovanja vredno mirnostjo nadaljeval sv.

mašo. Napadalec Cesar Taddei, vprašan, zakaj je škofa napadel, daje nasprotujoče izjave. Prostožidarji in njihovi brati so proti škofu napravili zadnje dni silno gonjo radi njegovega govora „Rim ali smrt“ na katoliškem kongresu. Napad je gotovo v zvezi s to gonjo. Meščanstvo namerava na čast plemenitemu škofu napraviti slavnostni sprevod po mestu.

— **Šole za hrome otroke.** Zanimiva novost se je uvedla v šolski organizaciji v Londonu. Ustanovili so namreč štiri posebne šole za hrome otroke, katere privražajo v šolo. Ti bolniški vozovi ostajajo pod nadzorstvom šolskih strežnic, ki tudi v šoli skrbijo za potrebe otrok. V Londonu je blizu 700 otrok, za katere so pripravljene te šole. Izdatki za bolnega otroka so menda trikrat večji, nego za zdravega. Vsaka šola ima mestni odbor 12 oseb, ki se morajo brigati samo za prostovoljne prispevke. Glavna prednost teh šol je pač ta, da prihajajo otroci na sveži zrak, česar preje ni bilo.

— **Usodna zamenjava.** Iz Amstetena se poroča: Pred par dnevi je umrl v Nellingu pri Waidhofenu gostilničar Ferdinand Obermayer. Brzjavili so po njegovega brata, ki je pa v Amstetenu zamudil vlak, zato se je ob 3. uri zjutraj peš podal v Nelling. Prišel je na poti v vas Gremfurth in ker se je bal, da ne bi zgrešil poti, stopil je v bližnjo hišo, v kateri je zapazil luč, da bi v hiši poprašal, ali hodi po pravi poti. Vrata hiše so bila odprta in Obemayer je stopil v bližnjo sobo, v kateri so spale dekleta. Dekleta so pričele strahovito kričati v mnenju, da je prišel v sobo kak ropar, nakar so prihiteli hlapci in pričeli s koli in palicami na tak način udrihati po Obermayerju, da je dobil smrtne poškodbe. Da bi hlapci prikrili svoje dejanje, vrgli so Obermayerja v bližnjo vodo Url. Ker Obermayerja tri dni ni bilo od pogreba svojega brata, pričela so se poizvedovanja in skoro na to so dobili Obermayerja v vodi. Krivci so že pod ključem.

— **Rudniki v Transvaalu.** Angleške vesti poročajo, da so se pričela dela v transvaalskih rudnikih in da so rudniki sedaj v položaju, kakor pred bojem.

— **Zna si pomagati.** Pleskar Tikelin je pri pariškem sodišču precej domač. Te dni je prišel tja že 9 krat. V čakalnici je že čakalo nekaj „tovarišev“ na preiskovalnega sodnika, vsak s svojim „angelom varuhom“. Nadzorniki so govorili med seboj, pa tudi jetniki so se pomenkovali. Kar naenkrat se pritihotapi Tikelin k vratom, kjer so čakale priče, snel je tuj klobuk, namesto kojega je ondi pustil svojo kapo, ter je vtaknil roke v žep in žvižgajoč neko koračnico jo je mahal k vhodu. Stražarji so takoj zapazili, da je Tikelina „nestalo“ in so ga lovili na napačnem potu. Potoma so zagledali urno gredočega moža. „Ta je!“ in so ga držali za ovratnik „Norci! ali ste zblazneli? Jaz sem preiskovalni sodnik Bastide.“ — „To bi lahko vsakdo rekel, le z nami!“ — In šele nekaj uradnikov in advokatov je sodnika rešilo iz neprijetnega položaja — pravi tiček pa je že mej tem pobegnil.

— **Enajstleten deček zaklal svojega součenca.**

— Iz Newporta v Ameriki se poroča: Enajstletni učenec Ellie Armines je zaklal z nožem na ulici domov grede svojega sošolca Jožeta Creelman. V šoli ja namreč Creelman zelo slabo čital in tudi na druga učiteljeva vprašanja dajal nezadostne odgovore. Učitelj ga je pokaral, za kaznen pa postavil k šolski deski. Zaradi tega ga je začel Armines zasmehovati in na različne načine dražiti. Tudi ko sta šla proti domu, se je še na ulici nadaljeval prepir. Tretji učenec pa se je potegnil za mlajšega Creelmana in je vrgel na Arminesa kos opeke, ravno v tem hipu, pa je priskočil tudi Creelman proti Arminesu in ga prijel za ramo. Armines pa je ves razjarjen potegnil velik žepni nož in je sunil Creelmana v prsi, na kar se je poslednji zgrudil na tla in je v malo minutah umrl. Ko je mladi zločinec videl, kaj je storil, se je spustil v beg in se je skušal skriti za hip v ognjegasni postaji, kjer je bil njegov stric načelnik ognjegascev. Tam je tudi skrnil nož, ki

ki je bil še krvav. Mladega morilca dolgo niso našli, ko pa je čul njegov stric o njegovem zločinu, ga je sam izročil oblasti. Oba dečka sta iz odličnih rodbin, v katerih vlada sedaj velika žalost.

— **Nova bolezen med konji** se pojavlja v Veroni. V kratkem času konj, napaden od te bolezni, pogine. Konj leži kakor omamljen in prične končno silno divjati.

— **Igletni morilec obešen** je bil 21. decembra m. l. v Brunšviku na Nemškem. Ime mu je bilo Rühman. Umoril je ženo nekega sprevodnika in ji oropal 70 mark.

— **Težke denarne obsodbe.** V Quimperlèju v Bretagni je bilo obsojenih 322 oseb na globo 29 000 frankov radi kraje rib. Ker tega ne morejo plačati, morajo sedeti vsak po 6 mesecev, torej skupaj 161 let. Nek tat bi moral plačati 2760 frankov, ali sedel bo 15 in pol leta.

— **Mleko v prašku.** Dr. Ekenberg v Stockholmu je izumil, kako se izpremene tvarine mleka v prašek, katerega je možno v vodi razstopiti ter iz njega napraviti zopet mleko. Iz tega mleka se naredi lahko smetana, surovo maslo in sir, prav tako, kakor iz svežega kravjega mleka, se ohrani lahko jako dolgo, ne da bi se pokvaril. Aparat, ki ga je sestavil dr. Ekenberg, naredi lahko v enem dnevu 1000 kg. praška.

— **V obrambi ženske čednosti.** V Washingtonu je stala pred porotniki lepa gospa Ida Boninova, ker je umorila zdravnika Ayresa. Ponoči je prišla k njemu, kakor je je bilo domenjeno, da ž njo napravi razne zdravniške poskuse, toda Ayres je baje zahteval še več in napadena žena ga je ustrelila s samokresom. Amerikanski porotniki pa so gentlemani — lepa lady jih je prepričala o svoji nedolžnosti ter bila oproščena.

— **Živo srce izven telesa.** „Vossische Zeitung“ in razni nemški listi poročajo, da se je na fiziološkem kongresu v Turinu posrečilo videti delovanje srca izven telesa, in sicer je kazal profesor Lock zajčje srce, kako bije. Tudi profesor Kubljako v Peterburgu je pokazal, da je možno še več ur vzdržati srce utripajoče. Srce sme ostati do 20 minut mrtvo, a potem, če se mu dovaja nekaj telesne gorkote, bije zopet. Zdravniki trdijo torej, da živi srce še nekaj ur po smrti.

— **Angleški častniki morilci.** Iz Pretorije se poroča nemškim listom sledeče o grozovitosti Angležev v južni Afriki: Na severu Transvaala je zahodno Pietersburga gorat, a jako plodovit okraj, ki se zove „Spelonken“, ker so se ondi skrivali roparski kafri. Onkraj je zasedlo 120 mož takozvanih Buschveldt-Parabineers“. V sredi m. l. so ujeli Angleži najprej 6, potem 3 in končno 8 Burov. Pri tem lovu sta bila tudi dva častnika. Ta dva sta poslala svoje patrolje strani in med tem s svojim samokresom ali karabincem postrelila ujetnike. Potem sta pa dejala, da so hoteli Buri pobegniti. Moštvo in podčastniki so bili baje radi take brezsrčnosti sila ogorčeni ter so vse početje svojih častnikov objavili. Vrše se sedaj preiskave, ki pa se morda potlačijo. A taki dogodki morajo Bure le še bolj razbesniti.

— **Dota po teži deveste.** Na Silvestrov dan je bila v Kraljevem Gradcu poroka hčerke posestnika Josipa Duchčaka z gostilničarjevim sinom Vaclavom Budilom. Na svatovščini je del nevestin oče: „Svoji hčeri dam toliko kron za doto, kolikor jih v poročni obleki odtehta.“ Na to so nevesto stehali in našli, da tehta 62 kg. Oče je šel nato v svojo blagajnico in prinesel vrečo, v katero je nasul kron za 62½ kg. Pol kg. je dodal za vrečo. Ko so krone prešteli, jih je bilo 13 500.

— **Tekoče steklo — najnovjše.** V Baltimoru je kemik David Nicoll izumil pripomočke, s katerim se more steklo tako stopiti, da se lahko potem s pomočjo čopiča s steklom lahko slika ali barva. Tekoče steklo bode prišlo kmalo v trgovino kakor barva.

— **Dolgo spanje.** V Nograd Vadkert na Ogrskem spi kmetica Marija Molnar že pet tednov. Zdravniki se izredno zanimajo za ta izreden pojav.

— **Atentant na japonskega cesarja.** Listi poročajo, da je nedavno na japonskega cesarja, ko se je baš peljal k otvoritvi parlamenta, nekdo ustrelil, a ga ni zadel. Napadalec je množici ušel.

— **Zrakoplov kmalu nič novega.** Nепrestano zanimanje občinstva za zrakoplov, s katerim se boče možno voziti po zraku, napotilo je nekega Amerikanca, da se je resno začel baviti z mislijo, kako omogočiti občinstvu ta užitek in pri tem sam zasluži par milijonov; za vzorec je vzel zrakoplov, ki ga je kot iznajdbo izdelal Francoz Santos Dumont, ter ž njim pred očmi na tisoče broječih oseb delal poskuse, da je nekaterikrat plaval z njim ob višku dobro znanega Eifel-novega stolpa, ki stoji v Parizu kot ogromni ostanek predzadnje pariške razstave. Ta vzorec spopolnil je nekoliko in sedaj izdeluje neka ondotna tovarna te zrakoplove. Balon pri zrakoplovu je visok 75 čevljev. Spodnji del, to je ladjica, znaša 50 čevljev dolžine in je narejena iz aluminijuma zaradi tega, da je zelo lahka. Goni pa ta zrakoplov motor, ki je kurjen s petroljem. Zrakoplov je narejen tako, da nosi 1400 kg. teže brez svoje in stane 19.000 kron. Naročilo si ga je samo par milijonarjev. No, kakor pa vsaka stvar postane s časoma bolj navadna in s tem ceneja, upati je — seveda po ameriških poročilih, da ni več daleč isti čas, ko bodo zrakoplovi frčali po zraku kakor železnice po zemlji.

Loterijske srečke.

V Lincu dne 11. januarja t. l.: 69, 77, 14, 46, 5.

V Trstu dne 11. januarja t. l.: 72, 81, 36, 65, 78.

V Pragi dne 15. januarja t. l.: 28, 8, 75, 35, 39.

Samo v teh zavojih se
dobiva pristna, tako
splošna priljubljena

Kathreinerjeva •••••
Kneippova sladna kava

Tržne cene.

V Ljubljani dne 17. januarja 1902. Pšenica K 9 30 h, rž K 7 — h, ječmen K 7 — h, oves K 8 — h, ajda K 6 50 h, proso K 6 80 h, turšica K 6 20 h, leča K 9 — h, fižol K 8 — h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

Za bolne v želodcu!

Vsem tistim, kateri so se skozi prehlajenje ali preobilno jed, ali s težko prebavljivo, prevročo ali mrzlo jed ali neredno življenje, želodečno bolezen nakopali kakor: **želodečni katar, želodečni krč, želodečni bol, težko prebavanje ali želodečno zazližanje**, se jim tu dobro domače sredstvo priporoča, kateri izvrstni zdravilni učinek je vže mnogo let izkušenj. To je znano

prebavno in kričistilno sredstvo,

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je iz izborno zdravilnih zelišč z dobrim vinom pripravljeno ter vtrdi in poživi celi človeški prebavni organizem, brez da bi to kakšno čistilno sredstvo bilo. Zeliščno vino odstrani vsa motenja v krvi in čisti vse slabe snovi v krvi, ki boleznim povzročujejo, in deluje na prenovitev zdrave krvi.

Pri pravočasni rabljivosti tega zeliščnega vina, se vsaki želodečni bol kar v kali zatre. Zatorej bi se pred vsem drugim močnim in razjedljivim sredstvom. Ni le zdravju škodujejo, rabilo. Vsa znamenja kroničnega (zastarenega) želodečnega bola so: **glavobol, riganje, zgaga, napenjanje, slabosti z bljuvanjem**, katera vže po kratkem povživanju tega vina prenehajo.

Zabasanje in temu slabi nasledki, kot **tesnoba, kolika, srčno bitje, pomanjkanje spanja, naliv krvi v jetra, vranica in v čreva**, se skozi to zeliščno vino hitro in na lahek način odpravi, ker vse slabi snovi iz želodca in črev odstrani.

Suhi blede obraz, pomanjkanje krvi, slabost, so znamenja slabega prebavanja, slabe krvi in bolnih jeter. Pri popolnem slabem teku, razdražljive oslabelosti in slabem čutu, kakor vednem glavobolu in pomanjkanju spanja, odmrjejo taki bolniki počasi pa gotovo. Zeliščno vino pa dá oslabelemu životu novo moč.

Zeliščno vino povzdigne tek, povspeši prebavljenje in reditev, ter preosnovi in pospeši in zboljšuje napravo krvi, poživi vzdražene živce in preskrbi bolniku nove moči in novo življenje. Mnogobrojna priznanja in pohvalna pisma potrjujejo vse to.

Zeliščno vino se dobiva v steklenicah po 1 glđ. 50 kr. in 2 glđ. v lekarnah v Ljubljani, Litiji, Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Radovljici, Idriji, Tolminu, Trebnjem, Novem mestu, Ribnici, Kočevju, Metliki, Črnomlju, Postojini, Ajdovščini, Vipavi, Celju, Sežani, Trstu itd., kakor v vseh lekarnah v Avstro-Ogerskem. Tudi razpošiljajo 3 ali več steklenic po izvornih cenah na vse kraje Avstro-Ogerske

Proti ponarejanju se svari!

Zahteva naj se izrecno

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.